

ಬೆಂಬಲಪೂರಿತ ಮತ್ತು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಒಂದು ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು

ಏಕ-ಶಿಕ್ಷಕರುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಗಳು

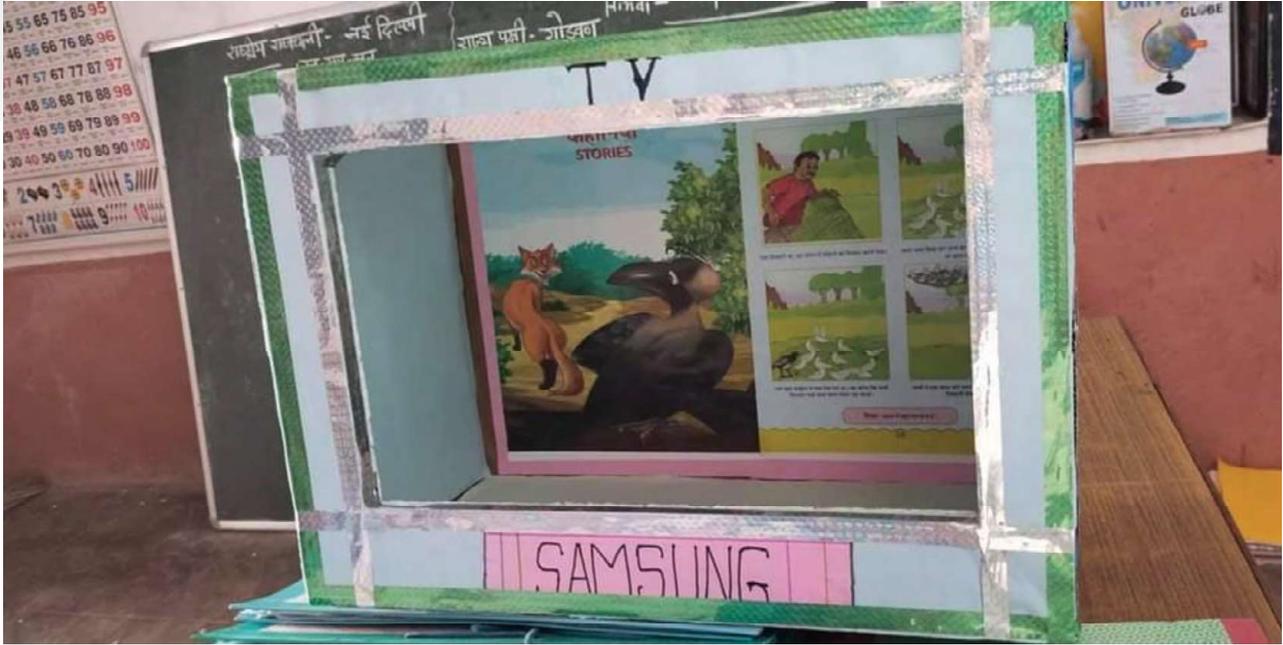
ಸ್ವಾತಿ ಭಂಡಾರಿ

VOICES

ಶಾಲೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮನೆಯಿದ್ದಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಸಮಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವನೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯವಾಗಿದೆ; ನಾವು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆಯಿದ್ದಾಗ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಸಂತೋಷದ ತಾಣವಾಗಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಏಕೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಂತೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ ಕುಂಭಲ್‌ಘರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಲಾಡ್ಲಾ ಕಿ ಬಗಲ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಭು ರಾಮ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದೆ. ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭು ರಾಮರಿಗಿರುವ ಪ್ರಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೊರೋನಾ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ

ಶಾಲೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಮೊದಲ ಸಾರಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎದ್ದು ತೋರಿದ್ದೆನೆಂದರೆ ಅವರು ಥರ್ಮೋಕೋಲ್ ಹಾಳೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (Teaching-Learning Materials (TLMs)). ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ, ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಕರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ. ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು TLM ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಥರ್ಮೋಕೋಲಿನ ಹಾಳೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಟಿವಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೈಗಳಿಂದಲೇ ಎಡಬದಿಯಿಂದ ಬಲಬದಿಗೆ ಸರಿಸಬಲ್ಲ ಮುದ್ರಿತ ಕಥೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿತ್ತು. ಈ 'ಟಿವಿ ಪರದೆಯು' ದೊಡ್ಡ, ವರ್ಣರಂಜಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು 'ಚಾನಲ್ ಬದಲಿಸಿ' ಇತರ ಕಥೆಗಳನ್ನು 'ವೀಕ್ಷಿಸಲು' ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಥೆಯನ್ನು ಕೈಗಳಲ್ಲೇ ಓಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಕಥೆ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ಮುಂದೇನಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಥೆಗೆ ವಿರಾಮ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಥೆಯ ನಂತರ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆ

ಚಿತ್ರ 1. ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ 'ಟಿವಿ ಸೆಟ್'

ಕಥೆಯ ಸಣ್ಣ ಮುಂದುವರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಒಡೆದರು. ಈ ಕೈಯಾರೆ ರಚಿಸಿದ ಟಿಎಲ್‌ಎಂನಿಂದ ದೂರದರ್ಶನದ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾದ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವುದನ್ನು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿಯೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ, ನನಗೆ ಅವರೊಡನೆ ಕಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿತು ಮತ್ತು ಅವರ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತಳಾದೆ. ನಾನು ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಹಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಧೈರ್ಯಗಡುವ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ, ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಸಂವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲಾದರೂ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿದರು. ಶಾಲೆಯು ಅವರ ಸಂತೋಷದ ತಾಣವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಲು ಏನು ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ನಾನು ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಡೀ ದಿನ ಕಳೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ

ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಎರಡೇ ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯವರು ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತರೆ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೇ ತರಗತಿಯವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೂರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿಡುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಸಲ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಂದನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಹಯೋಗ ನೀಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ದಾಖಲಾತಿಗೊಳ್ಳದ ಮಕ್ಕಳು (ದಾಖಲಾದ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಬರುವವರು) ಸಹ ಒಂದನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರೊಡನೆ ಕಲಿಯಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪಾಠವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ ಕರಿಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಅದು ಯಾವುದೆಂದು ಕರಿಹಲಗೆಯ ಬಳಿ ಬಂದು ಸೀಮೆಸುಣ್ಣದಿಂದ

ಚಿತ್ರ 2. ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತಗೊಂಡ ಮುದ್ರಣ ಸಮೃದ್ಧ ಪರಿಸರ

ಆ ಅಕ್ಷರದ ಸುತ್ತ ಗೆರೆ ಎಳೆದು ಗುರುತಿಸುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸಹ ಕರೆದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ದಾಖಲಾತಿಗೊಳ್ಳದ ಒಂದು ಮಗು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಳಿ ಬಂದು ತಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತನಗೆ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ ನೀಡುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಿತು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಸೀಮೆಸುಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಆ ಮಗು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆಯ ಬಳಿ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಸುತ್ತ ಹಾಕಲೆಂದು ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಡೀ ತರಗತಿಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಇದು ಆ ಮಗು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಕಲಿಯುವ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದ್ದು, ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಪ್ರಭು ರಾಮರ ಕಲಿಸುವಿಕೆಯು ಮಗು-ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವನ್ನು ಅವರೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಅವನ್ನು ತರಗತಿಯ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವ ಮುದ್ರಿತ ಪರಿಸರದಿಂದ ಈ ತರಗತಿಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಈ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕಲಿಸುವಿಕೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಯು ಒಂದಾಗಿತ್ತು. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿತಗೊಂಡ ಭಾರತದ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ನಕ್ಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ, ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ನಂತರ ಪ್ರತೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರಚೋದನೆಯೊಡನೆ ಅವರೇನು ಕಲಿತರು ಎಂದು ಕೇಳಲಾಯಿತು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಆತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆ, ಭೂಗೋಳದಂತಹ ಅನೇಕ ಇತರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಭುರಾಮರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಗುವಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಐದನೇ ತರಗತಿಗೆ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಪಾಠವೊಂದನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ, ಆ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ತರಗತಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ನಂತರ, ದರ್ಜೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು.

ತರಗತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವರ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಮಗುವೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿತ್ತು. ಅವರು ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೇ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚರ್ಚೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಕೈ ಮೇಲೆತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು, ತಮ್ಮ ಸರದಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರ್ಜೆಯ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯ ಸಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುವುದು ಮತ್ತು ತರಗತಿಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ದೈನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸುವುದರ

ಮೂಲಕ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂಥ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟಕಗಳು, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂತಹ ತರಗತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಜೀವನ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಶಾಲಾ ಸಮುದಾಯದೊಡನೆ ಅವರಿಗಿರುವ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಟದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರೇರಿತರಾಗುವುದು ಮತ್ತು ನಂತರ ಅವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಡುವುದು ಇವೆರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಡೆಗಿನ ಅವರ ಬದ್ಧತೆಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಭಾವ ತುಂಬುವ, ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಶಕ್ತ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲಪೂರಿತ ಶಾಲಾ ಪರಿಸರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಲೆಯ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಭಾಗವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಶಕ್ತ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

- ಅನುವಾದ: ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡಕೋಲು

ಸ್ವಾತಿ ಭಂಡಾರಿ ಅವರು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಸೆಹೋಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಿ ಅವರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು 2017ರಲ್ಲಿ ಫೆಲೋ ಆಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಸ್ವಾತಿ ಅವರು ಪ್ರಯಾಣ, ಹೊಸ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು swati.bhandari@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.